

Naziv radionice:***Rad u zajednici – uloga F/LAG-ova i drugih aktera lokalnog razvoja*****Mjesto održavanja: Kuća susreta, Strossmayerov trg 5, Đakovo (<https://djos.hr/>)****Datum provedbe: 1. do 3. listopada 2025.**

Potaknuti uspjehom prošlogodišnje radionice [Doprinos koncepcije pametnih sela dugoročnoj viziji Europske unije \(EU\) za ruralna područja](#) održane u Dugoj Resi, koju su zajedno organizirali [LEADER mreža Hrvatske \(LmH\)](#) i [Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve \(CSNC\)](#) odlučili smo 2. radionicu posvetiti temi o radu u zajednici i edukaciji zaposlenika i članova F/LAG-ova (Lokalnih akcijskih grupa ili skupina) te drugih aktera lokalnog razvoja kao što su razne druge udruge, građanske inicijative, župe i njihove organizacije i sl.

Svrha radionice

Stjecanje osnovnih vještina za rad u zajednici osposobljava zaposlenike lokalnih akcijskih grupa/skupina u ruralnom razvoju i ribarstvu/akvakulturi (F/LAG-ova) i druge aktere u njihovim zajednicama, za socijalnu promjenu, lokalni razvoj, socijalnu koheziju i ima izuzetno važnu ulogu za uspješnu provedbu LEADER-CLLD pristupa (eng. *Community Led Local Development* - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice) te suradnju s drugim sličnim programima rada za opće dobro kao što je Socijalni nauk Crkve (SNC).

Svrha radionice bila je upoznati i proširiti znanja zaposlenika, volontera, članova F/LAG-ova i drugih aktera lokalnog razvoja u našim seoskim/ribarskim zajednicama, o osnovama rada u zajednici, omogućiti im stjecanje vještina i metoda primjene, te ukazati na koristi koje mogu imati u svom sadašnjem i budućem radu u provedbi LEADER-CLLD-a i srodnih pristupa, kao što su SNC, društveno poduzetništvo, ekonomija općeg dobra, održivi razvoj i sl.

Također, svrha je upoznati sudionike s potencijalima, izazovima i mogućnostima za rad u zajednici te potaknuti suradnju F/LAG-ova i drugih aktera iz njihovih ruralnih/ribarskih zajednica.

Zašto je radionica važna i potrebna F/LAG-ovima i drugim akterima lokalnog razvoja

Za F/LAG-ove ova radionica je potrebna naročito ima li se u vidu da se metodologija LEADER-CLLD-a u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i Zajedničke ribarstvene politike EU, suočava s velikim izazovima u sljedećem programskom razdoblju EU-a. Razlog tome su neizvjesne globalne, političke, gospodarske, tehnološke i druge promjene. Slijedom toga za očekivati je da će se zaoštriti pravila, uvjeti i opravdanost za korištenje sredstava za LEADER-CLLD. Morat ćemo, više nego do sada, utemeljeno dokazivati u čemu je doprinos LEADER-CLLD-a u odnosu na druge programe EU-a te dosljedno i u potpunosti ostvarivati njegove ciljeve.

Sve to će tražiti velike promjene u radu F/LAG-ova u odnosu na dosadašnju praksu te nužnost da svoj rad ponajprije usredotoče na aktivnosti koje najviše doprinose stvarnoj provedbi ciljeva LEADER-CLLD-a, za razliku od dosadašnjih aktivnosti mahom usmjerenih na pojedinačne i rutinske projekte.

Upravo zato je ova radionica ne samo važna i potrebna nego je i dobra prilika da se F/LAG-ovi počnu pripremati za sadašnje i buduće izazove i promjene u svom radu koje su nužne u novom programskom razdoblju EU-a.

Za druge aktere, razne udruge, inicijative građana, župe i njihove organizacije, ova radionica je također prilika da dobiju nova znanja, vještine i poticaje za proširenje svog djelovanja u društvenom i gospodarskom području te da upoznaju i koriste iskustva i potporu F/LAG-ova za organizaciju i provedbu programa i projekata rada u zajednici, kao i mogućnosti uspješnijeg korištenja sredstva fondova EU-a.

Program radionice

Program (u prilogu) ima tri dijela izlaganja i vježbi.

Prvi, uvodni, dio donosi osvrt na osnovna LEADER-CLLD načela te na ulogu i važnost suvremenih vještina rada u zajednici, u njegovoj provedbi. Pošto je LEADER-CLLD metodologija vrlo sličan koncept socijalnom nauku Crkve, o njegovim načelima i značenju za rad u zajednici govorio je dr.sc. Vladimir Dugalić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu *Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*.

U drugom dijelu, uz uvodni teorijski okvir iz osnova rada u zajednici, fokus je bio na prijenosu znanja o tome kako bolje raditi u našim lokalnim (ruralnim i ribarskim) zajednicama, kako provoditi animaciju i mobilizaciju, kako prepoznati i uključiti lokalne vođe i druge aktere iz svojih zajednica, kako poboljšati suradnju F/LAG-ova i drugih aktera te koja je uloga nas, zaposlenika F/LAG-ova, kao organizatora zajednice. O tome je govorio, i vodio praktične vježbe, dr.sc. Nino Žganec, profesor na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, jedan od vodećih domaćih i svjetskih stručnjaka za pitanja rada u zajednici; dr.sc. Igor Jakobfi s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu *Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku* te Milan Medić, predsjednik LmH i dr.

U trećem dijelu radionice naglasak je bio na ekonomskim projektima zasnovanim na načelima lokalnog razvoja, socijalnog poduzetništva i ekonomije općeg dobra – kao primjer F/LAG-ovima i drugim akterima lokalnog razvoja kakve projekte mogu pokretati i financirati u svojim ruralnim i ribarskim zajednicama. U ovom dijelu govorio je, i vodio vježbe, Goran Jeras, upravitelj Zadruga za etično financiranje i priznati međunarodni stručnjak za društvenu ekonomiju i etično bankarstvo, te predstavnici Udruge za ekonomiju zajedništva, Udruge Nanovo rođeni i dr.

Izlaganja i rasprave bile su usmjerene su na to da se, s jedne strane, dobije osnovni uvid u teorijske osnove LEADER-CLLD-a, SNC-a i rada u zajednici, a s druge strane, da se kroz prikaze primjera, vođene rasprave i vježbe, upozna i razmotri njihova primjena, dosadašnja praksa, potencijali, te mogućnosti i izazovi u lokalnim sredinama. Nakon svakog izlaganja slijedila je rasprava sudionika, pitanja i odgovori, prijedlozi.

Program radionice

RAD U ZAJEDNICI – ULOGA F/LAG-OVA I DRUGIH AKTERA LOKALNOG RAZVOJA

Đakovo, 1. - 3. listopada 2025.

1. DAN RADIONICE (1.10.2025., srijeda)			
	SATNICA	TEMA	IZLAGAČ
I. UVODNI DIO	10,00-10,20	Pozdravi i uvod	Prof.dr.sc. Vladimir Dugalić Prof.dr.sc. Nino Žganec Milan Medić
	10,20-11,00	LEADER/CLLD - vrijednosti, ciljevi, provedba, vezano za rad u zajednici	Milan Medić
II. OSNOVE RADA U ZAJEDNICI	11,00-11,40	Poticaji socijalnog nauka Crkve u odnosu na rad u zajednici	Prof.dr.sc. Stjepan Baloban
	11,40-12,00	Pitanja i odgovori	sudionici
	12,00-12,15	<i>Pauza</i>	
	12,15-13,15	Što je i što sve može biti zajednica – povijest i pristupi proučavanju koncepta zajednice	Prof.dr.sc. Nino Žganec
	13,15-13,30	Rasprava	sudionici
	13,30-15,00	<i>Ručak</i>	
	15,00-15,45	Vježba: Kako razumijemo zajednicu (rad u skupinama)	Prof.dr.sc. Nino Žganec Milan Medić
	15,45-16,15	Ključne vrijednosti i načela rada u zajednici	Prof.dr.sc. Nino Žganec
	16,15-16,30	Rasprava	sudionici
	16,30-16,45	<i>Pauza</i>	
	16,45-17,00	SNC - O primjeni načela SNC u kontekstu razvoja lokalnih zajednica	Dr.sc. Igor Jakobfi
	17,00-17,15	Rasprava	sudionici
	17,15-18,00	Terminologija rada u zajednici: organiziranje, razvoj, mobiliziranje, planiranje	Prof.dr.sc. Nino Žganec
	18,00-18,15	Rasprava	sudionici
	18,30	<i>Večera</i>	

2. DAN RADIONICE (2.10.2025., četvrtak)			
	SATNICA	TEMA	IZLAGAČ
	9,00 -10,00	Modeli rada u zajednici - 3 klasična modela i neki noviji modeli	Prof.dr.sc. Nino Žganec
	10,00 -11,00	Odabrane strategije, taktike, metode, tehnike i vještine potrebne za rad u zajednici	Prof.dr.sc. Nino Žganec
	11,00-11,15	<i>Pauza</i>	

II. OSNOVE RADA U ZAJEDNICI	11,15 -12,30	Vježba: Ocjena sudionika o stanju i mogućnostima za rad u zajednici	Mario Polić
	12,30-13,30	<i>Ručak</i>	
	13,30-14,45	Vježba: Tehnike, vještine i metode rada u zajednici	Prof.dr.sc. Nino Žganec Milan Medić
	14,45-15,00	Uloge stručnjaka u radu sa zajednicom	Prof.dr.sc. Nino Žganec
	15,00-15,45	Vježba: Moja uloga u radu sa zajednicom	Prof.dr.sc. Nino Žganec Milan Medić
	15,45-16,30	O odgoju, savjeti za socijalno djelovanje	Prof.dr.sc. Vladimir Dugalić
	16,30-16,45	Rasprava	sudionici
	16,45-17,00	<i>Pauza</i>	
	17,00-17,45	Stanovanje za mlade	Udruga Nanovo rođeni
	17,45-18,30	Primjeri dobre prakse - CARITAS	Doc. dr.sc. Drago Tukara
	18,30-18,45	Rasprava	sudionici
	18,45	<i>Večera</i>	

3. DAN RADIONICE (3.10.2025., petak)			
	SATNICA	TEMA	IZLAGAČ
III. DRUŠTVENA EKONOMIJA	9,00-9,45	Uvod u društvenu ekonomiju – rad u zajednici	Goran Jeras Milan Medić
	9,45-10,30	Lokalna zelena energija INTERREG euro MED	LEADER mreža Hrvatske
	10,30-10,45	<i>Pauza</i>	
	10,45-11,30	Društveno poduzetništvo	Milan Medić
	11,30-12,15	Primjeri dobre prakse – F/LAG-ovi	F/LAG-ovi
	12,15-13,00	Etično bankarstvo	Goran Jeras
ZAVRŠNA RASPRAVA	13,00-14,00	Završna rasprava	Prof.dr.sc. Vladimir Dugalić Prof.dr.sc. Nino Žganec Milan Medić Goran Jeras Marijo Polić
	14,30	<i>Ručak</i>	